

A Fővárosi Ítéltábla a **felperesi képviselő** (fél címe 2) által képviselt **felperes neve (felperes címe.)** felperesnek,  
a Bolevác és Vörös Ügyvédi Iroda (1053 Budapest, Veres Pálné u. 9. I. 2., ügyintéző: dr. Bolevác Éva ügyvéd) által képviselt **alperes neve (alperes címe.)** alperes ellen kártérítés iránt indított perében  
a Fővárosi Törvényszék 2015. október 21. napján meghozott 33.G.42.734/2015/9. számú ítélete ellen  
a felperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban, a 2016. május 4. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 200.000 (kettőszázezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak, az illetékes adóhatóság külön felhívására 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, és kötelezte őt arra, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 381.000 forint perköltséget, továbbá a magyar államnak az adóhatóság külön felhívására 1.500.000 le nem rótt kereseti illetéket.

Határozatában megállapított tényállás szerint az **1. pénzügyintézet** (továbbiakban: bank) és a **adós társaság** (továbbiakban: adós) 2006. szeptember 18-án 2.114.000.000 forint összegű forgóeszköz kölcsönszerződést, 700.000.000 forint összegű rülirozó hitelszerződést, és 50.000.000 forint tőke összegű folyószámlahitel szerződést kötött. A kölcsönök biztosítékaként jelen per felperese dologi biztosítékot szolgáltatott, ennek alapján a bank részére a ... helyrajzi számú, a ... helyrajzi számú, a ... helyrajzi számú, természetben a .... szám alatti ingatlanokra, valamint a ... helyrajzi számú, természetben az **felperes címe**. Szám alatt található ingatlanra jelzálogjog került bejegyzésre.

Az adós, valamint jelen per felperese 2014. február 4-én pert indított a bank ellen szerződések érvénytelenségének megállapítása és kártérítés megfizetése iránt. A peres eljárás a Fővárosi Törvényszék előtt 27.G.41.816/2014. ügyszám alatt folyik (továbbiakban: másik per).

Az adós felszámolását a felszámolási ügyben eljáró bíróság 2015. március 23. napján kelt végzésével rendelte el, felszámolóként a jelen per alperesét jelölte ki, a felszámoló társaság pedig **felszámolóbiztos** nevet nevezte ki felszámolóbiztosnak.

A másik perben 2015. június 10-én megtartott tárgyaláson az időközben felszámolás hatálya alá került adós, mint I. rendű felperes a bank ellen előterjesztett keresetétől - a felszámolóbiztos döntésére hivatkozással - elállt, ezért a perbíróság a pert e részében megszüntette, végzése 2015. július 21-én jogerőre emelkedett. Ugyanakkor a 24/II. számú végzéssel felhívta jelen per felperesét (a másik perben II. rendű felperest), hogy keresetét 15 napon belül pontosítsa, határozott kereseti kérelmet terjesszen elő, amelyből kitűnik, mely szerződések mely pontjai érvénytelenségének megállapítását kéri. Tájékoztatta őt arról, hogy ha olyan szerződések érvénytelenségének megállapítását kéri, amelyekben szerződő fél vagy zálogkötelezett a **adós társaság** (a másik perben korábban I. rendű felperes), akkor őt vonja alperesként perbe, mert a szerződés megtámadására irányuló perben a szerződő felek perben állása kötelező.

A felperes a jelen pert megindító keresetlevelében 414.897.960 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest kártérítés címén, a 2013. évi V. törvény (új Ptk.) 6:519. § alapján. Késedelmi kamat követelését az új Ptk. 6:48. §-ára alapította, annak kezdő időpontját 2014. február 4. napjában jelölte meg, a perköltséget pedig a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontjára hivatkozással kérte megállapítani.

Keresetét azzal indokolta, hogy az adósnak a felszámolóbiztos döntésén alapuló, másik perben történő elállása megfosztotta őt attól, hogy zálogkötelezett helytállása a kötelmi adós tartozásaiért valóban csak olyan mértékben álljon fenn, amilyen mértékben az a pénzügyi intézményt megilleti. Amennyiben zálogkötelezettként helyt kell állnia a bank felé, úgy a felperes az adóssal szemben már nem fogja tudni a megtérítési igényét érvényesíteni, hiszen arra a felszámolási eljárás miatt már nem lesz lehetősége. Megítélése szerint a felszámolóbiztos jogellenesen járt el, az intézkedése nem felelt meg a Cstv. 54. §-ában előírt, a felszámolótól elvárható gondossággal tanúsított intézkedésnek. Állította, hogy emiatt a felperessel szemben a banki hitelező követelése folyamatosan növekszik, ellenben, ha az elállásra nem került volna sor, úgy az adós tartozása csökkent volna a perben érvényesített követelés összegével, ezáltal az ő (dologi jogi) helytállási kötelezettsége is alacsonyabb mértékű lenne a jövőben. A károkozó magatartás tehát a felszámoló döntésén alapuló keresettől elállással valósult meg, ezzel az intézkedéssel a felszámoló a felperesnek vagyoni hátrányt okozott, mivel a per megszüntetése miatt már nincsen olyan szembeállítható felperesi követelés a másik perben, amelyre az adós tulajdonosai alappal hivatkozni tudnának. A felszámolási eljárásban a felszámolóbiztos a felszámoló nevében járt el, ezért a Ptk. 6:540. § és a 6:542. § alapján a kártérítési követeléséért az alperest terheli felelősség.

Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését kérte időelőttiségek okán a Pp. 157. § a) pontja, és a 130. § (1) bekezdés f) pontja alapján, másodlagosan az alperes nem megfelelő személyben történő megjelölése okán a Pp. 157. § a) pontja alapján alkalmazandó Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontja szerint.

Érdemben kérte a kereset elutasítását, továbbá felperes perköltség megfizetésére marasztalását a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja szerint.

Állította, hogy nem valósított meg jogellenes magatartást azzal, hogy a másik perben, mint I. rendű felperes a Pp. 160. §-ban biztosított elállási jogával élt. A felszámolóbiztos a felszámolás kezdő időpontját követően áttekintette a per anyagát, és úgy ítélte meg, hogy a kereset várhatóan nem fog eredményre vezetni, az csak felesleges perköltséget okoz az adós társaságnak. Álláspontja szerint jogellenes magatartás hiányában a Ptk. 6:519. § szerinti tényállás nem valósult meg, ezért az alperes kártérítés megfizetésére nem kötelezhető. Hangsúlyozta, hogy a másik perben a felperest változatlanul megilleti mindaz a jogosultság, amely annak érdekében szükséges, hogy a másik per a felperesre kedvezően záruljon.

Az okozati összefüggés hiányára is hivatkozott. Érvelése szerint a felperes helytállási kötelezettsége nem a felszámolóbiztos keresettől történő elállása miatt keletkezett, hanem évekkel korábban,

amikor jelzálogjogot biztosított a tulajdonában álló ingatlanokra az adós kölcsönének biztosítása végett. Hivatkozott arra is, hogy a felperes a kárigénye összecszerűségét sem bizonyította, erre vonatkozóan semmilyen tényelőadást nem tett, és bizonyítékot sem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság a keresetet nem találta alaposnak.

Elsődlegesen a felperes (helyesen: az alperes) permegszüntetési kérelmeit vizsgálta, és e körben kifejtette, hogy a perindítás nem tekinthető idő előttinek, mert a felperes a keresetét arra alapította, hogy az adós elállása miatt a kára már bekövetkezett. Nem volt helye a per megszüntetésének a Pp. 157. § a) pontja alapján alkalmazandó Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontja alapján sem, mert a másik perben ugyan az adós állt el a pertől, azonban erre a felszámolóbiztos döntése alapján került sor, jelen perben pedig a felperes éppen a felszámolóbiztos ezen eljárását sérelmezte. Kártérítési pert akárki ellen lehet indítani, ezért az alperes által hivatkozott permegszüntetési rendelkezés nem alkalmazható.

A perbeli jogvitát összefoglalva rögzítette, a felperes a keresetét arra alapította, hogy az alperes, mint az adós felszámolója nem a tőle elvárható gondossággal járt el, magatartásával megszegte a Cstv. 54. §-ában előírtakat, miáltal a felperest megfosztotta attól, hogy helytállása az adós tartozásaiért valóban csak olyan mértékben álljon fel, amilyen mértékben az a bankot megilleti.

Részletesen idézte a Ptk. 6:519. § és 6:520 § d) pontjának szabályát, valamint a 6:521. § rendelkezését, melyek alapján azt vizsgálta:

- a) az elállás által az alperes oldalán kár bekövetkezett-e,
- b) az alperes által előidézett elállás és a felperes által állítottan bekövetkezett kár között okozati összefüggés áll-e fenn,
- c) a felperes által állított károkozás jogellenes volt-e.

Amennyiben mindhárom törvényi feltétel fennáll, úgy a kártérítési felelősség alóli mentesülés érdekében az alperesnek kell bizonyítania, hogy a károkozó magatartás neki nem volt felróható.

Úgy ítélte meg, hogy az I. és II. rendű felperesek által a másik perben előterjesztett kereseti kérelem sikeres érvényesítéséhez nem szükséges az adós felperesként történő perben állása, hiszen a zálogkötelezett (másik perben II. rendű felperes) önálló jogon indíthat érvénytelenségi pert, ehhez nem szükséges, hogy a felperesi oldalon maga a kötelmi adós is fellépjen. Ha a per tárgya olyan szerződés, amelyben a perben bennmaradó felperes nem szerződő fél (mint jelen esetben is), a hitelszerződés, illetőleg meghatározott részei érvénytelenségének megállapításához a szerződő fél adósnak perben kell állnia, ezért hívta fel erre a másik ügyben eljáró bíróság a felperest. A perbevonás felperes joga, kizárólag felperestől függ, hogy a másik per érdemi tárgyalását a bíróság meg fogja-e kezdeni, vagy sem, ugyanis kizárólag a felperes teheti meg a pernyertességéhez szükséges lépéseket, neki kell előterjesztenie azokat a bizonyítékokat, amelyek a kereset tényállításait alátámasztják, és a kereseti kérelmét megalapozzák. Úgy vélte, hogy a felperes a másik perben az adós nélkül is teljes körűen rendelkezik a pernyertességhez szükséges jogi eszközökkel, ezért a felszámolóbiztos magatartása és a felperes által az adós elállására hivatkozással állított kár között logikailag kizárt az okozati összefüggés.

Mivel a Ptk. 6:519. §-ában előírt kártérítési elemek konjunktívak, már egyetlen feltétel hiánya esetén sem állapítható meg a kártérítési felelősség, ennek következtében a többi tényállási elem vizsgálatát (jogellenesség, felróhatóság vagy annak hiányát) szükségtelennek ítélte.

A pervesztes felperest az alperes perköltségében marasztalta a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, az alperes jogi képviselőjének díját a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és (6) bekezdése mérséklésre vonatkozó rendelkezése alkalmazásával állapította meg 300.000 forint + ÁFA összegben. Tájékoztatást adott arról, hogy a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt kereseti illetéket a felperesnek a 6/9186.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (3)

bekezdése alapján kötelessége megfizetni a magyar államnak az adóhatóság külön felhívására.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára, másodlagosan kérte annak megváltoztatását, és a keresetének helyt adó ítélet meghozatalát.

Jogorvoslati kérelmében kifejtettek szerint az elsőfokú ítélet sérti a Pp. 206. § (1) bekezdésének, a Pp. 221. § (1) bekezdésének rendelkezéseit, és az eljárási alapelvek közül a Pp. 2. § (1), 3. § (3), valamint 3. § (6) bekezdésének rendelkezését. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság az első tárgyalást 2015. október 1-én kézbesített idézésével 2015. október 9. napjára tűzte. A felperes 2015. október 7. napján kelt, személyesen benyújtott beadványában tájékoztatta a törvényszéket arról, hogy 9-én akadályoztatása folytán a tárgyaláson megjelenni nem tud, annak távollétében való megtartását kéri. Kérte továbbá, hogy a törvényszék biztosítson határidőt a részére a várhatóan első tárgyaláson előterjesztett alperesi érdemi ellenkérelem megismerésére és nyilatkozattételre. Az elsőfokú bíróság 2015. október 9-én a tárgyalást megtartotta, ekkor került sor az alperes érdemi ellenkérelmének benyújtására is. A törvényszék figyelmen kívül hagyta a kérelmét, és az első tárgyaláson a tárgyalást berekesztette, a határozathirdetés időpontjaként 2015. október 21. napját jelölte ki. Ezzel az intézkedésével megfosztotta őt minden további jognyilatkozat megtételétől. Nem tette lehetővé számára, hogy az érdemi ellenkérelmet megismerhesse, és annak ismeretében éljen a jogaival. Érvelése szerint a határozathirdetésre halasztás azt mutatja, hogy a bíróságnak is időre volt szüksége a döntésének megindokolásához, ezért azt is megtehetette volna, hogy a tárgyalást berekesztés nélkül október 21-re halasztja, és lehetőséget biztosít a részére, hogy nyilatkozatot tegyen az alperes érdemi védekezésére. Állította, hogy az október 9-i jegyzőkönyvet az érdemi ellenkérelemmel, és az október 21-i határozathozatalról készült jegyzőkönyvvel együtt 2015. október 30-án postázta a törvényszék, azt 2015. november 6-án vette kézhez. Fenti eljárásával az elsőfokú bíróság nem biztosította a tisztességes eljárás követelményét, indokolatlanul és kizárólag csak az alperes érdekeit figyelembe véve hozta meg döntését.

Az elsőfokú ítéletben kifejtett érdemi álláspontot tévesnek ítélte, hivatkozva arra, hogy az adós elállása folytán az addig egy perbeli pozícióban álló felek perbeli pozíció megváltozik, egymással szemben álló felekké válnak. Mindez arra vezet, hogy amennyiben a felperes pernyertes lesz a másik perben, úgy az egyébként felszámolás alatt álló adóssal szemben fog pert nyerni, és pedig az érvénytelenségi jogcím alapján akként, hogy az adós tűrni köteles az érvénytelenségből eredő jogkövetkezményeket. Értelemszerűen azonban a másik perben ő azon igényeket nem tudja fenntartani, amelyek kizárólag az adóst illetik, és amelyeket egyébként az adós eredetileg érvényesített is. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú ítéletből nem derül ki a bíróság által hivatkozott, másik perre vonatkozó 24/II. számú végzésről miként volt a bíróságnak tudomása, amennyiben ezt figyelembe vette, ezen periratot a jelen per részévé kellett volna tennie a bizonyítási eljárás keretében. Feltételezte, hogy a másik per iratanyagának megismerése a tárgyalás berekesztése és az ítélet meghozatala közötti időben történ, így az erre való utalás az ítéletben eljárási szabályt sért.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartva jogszerű döntést hozott.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az iratok alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a kiemelt ügyekre vonatkozó peres eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta, eljárási jogszabálysértést nem követett el, amely az eljárás megismétlésének elrendelését tenné indokolttá.

E körben utal arra, hogy az elsőfokú bíróság nem zárta el a felperest attól, hogy az első tárgyaláson várható alperesi védekezésre nyilatkozzon, hiszen a felperest szabályosan megidézte az első

tárgyalásra. Amennyiben a felperes jogi képviselője a 2015. október 9. napjára kitűzött tárgyaláson való megjelenésben akadályoztatva volt, lehetősége lett volna helyettesről gondoskodni azzal, hogy útmutatást ad a helyettesítőjének a várható alperesi védekezés alapján szükségesnek vélt nyilatkozattételre vonatkozóan.

A felperes keresetében megjelölt kárigény (pertárgy-érték) alapján az elsőfokú bíróságnak a Pp. XXVI. fejezet „kiemelt jelentőségű perekre” vonatkozó szabályait kellett alkalmaznia, amely azt jelentette, hogy az ügyet soron kívül kellett intéznie.

Az elsőfokú eljárás iratai szerint a felperes a tárgyalás távollétében való megtartását 2015. október 7-én - két nappal a tárgyalás előtt - benyújtott beadványában kérte. Az alperes az érdemi védekezését 2015. október 8-án - egy nappal a tárgyalás előtt - írásban nyújtotta be a bírósághoz, azt tehát iratbetekintéssel a tárgyalást megelőző napon a felperes meg is ismerhette volna.

Rámutat továbbá arra is, hogy a Pp.141. § (2) bekezdése értelmében a kereset és az alperesi ellenkérelem ismertetését követően a bíróságnak akkor kell nyilatkoznia a feleket, ha arra a tényállás felderítése miatt szükség van. Jelen esetben azonban a felperes keresetében előadott tények alapján további bizonyítást az elsőfokú bíróság nem talált szükségesnek, a döntését további bizonyítás elrendelése nélkül meghozta.

Megállapítható az is, hogy a 2015. október 9-én megtartott tárgyaláson az elsőfokú bíróság a per anyagává tette a másik perben hozott 24/II. számú végzést azzal, hogy azt részletesen ismertette, és ennek tényét jegyzőkönyvbe is foglalta. Ezt a jegyzőkönyvet a tárgyalást követően (2015. október 20-án), elektronikus úton a felperes jogi képviselője részére már megküldte. Nem valós tehát az a hivatkozás sem, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében az értékelési körébe vont egy olyan, a másik perben hozott bírósági tájékoztató végzést, amelyet csak a tárgyalás berekesztése és a határozat meghozatala között ismert meg, és nem tett a per anyagává.

Az elsőfokú bíróság az alperes érdemi ellenkérelmében előadott permegszüntetési indítványokat nem találta alaposnak, azoknak nem adott helyt. Az elsőfokú bíróság tehát sem a fegyveregyenlőség elvét, sem a tisztességes eljárás elvét nem sértette meg, az eljárása folyamán a felperes jogait nem csorbította.

Az elsőfokú bíróság a döntését lényegében a felperes keresetében előadott tényekre alapította, az általa megállapított releváns tények nem ellentétesek az elé tárt adatokkal. Jogkövetkeztetése tért el a felperes álláspontjától, de eltért az alperes védekezésének érveitől is, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a felperes keresete érdemben alaptalan, mert az általa hivatkozott felszámolóbiztosi magatartás (a másik perben történő elállás) és az alperes által okozott kár között az okozati összefüggés nem állapítható meg.

A fellebbezés kapcsán a másodfokú bíróság a következőket hangsúlyozza:

A felperes arra nem hivatkozott, nem is igazolta, hogy a **adós társaság** elleni felszámolás során hitelezőként bejelentkezett volna, ebből következően az adós társaság kártérítési igényétől történő elállás folytán beálló esetleges felszámolási vagyonszűkülésre sem hivatkozhat megalapozottan. Mivel a felperes a szerződéses jogviszonyban zálogkötelezett, ahhoz valóban érdeke fűződik, hogy a pénzügyi javára a kötelemi kötelezett tartozása a jogszerű összegben kerüljön meghatározásra, az ennek érdekében indított per folytatásától azonban nincs elzárva.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet annak helyes indokai alapján, a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta, annak indokaira ezúttal csupán hivatkozik (Pp. 254. § (3) bek.).

Az eredménytelenül fellebbező felperes a másodfokú eljárás során felmerült saját költségeit a Pp. 239. §, 78. § (1) bekezdése alapján köteles viselni, és ugyanezen jogszabályi rendelkezések alapján köteles az alperes másodfokú perköltségét is megfizetni. Az alperesi képviselő jogi képviseletével

kapcsolatos költségét a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése, (6) bekezdése és 4/A. § alapján mérlegeléssel állapította meg. Köteles megfizetni az illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett 2.500.000 forint fellebbezési illetéket is az államnak az illetékhivatal külön felhívására a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés és 15. § (3) bekezdés alapján.

Budapest, 2016. május 4.

. Volein Anna s.k.  
a tanács elnöke  
előadó bíró

. Csányi Terézia Katalin s.k.  
bíró

dr. Kovács Mária s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül: